

Innimiilliornermut politikki

Innimiilliornermut politikki suliarineqarpoq pinaveersaartitsinernik malittarisassanik sananissaq siunertalarugu, suliffimmi suleqatiniit, pisisartuniit suleqatigisartakkaniillu kinguaassiutitigut innimiilliornermut nikanarsaasumillu pissusilersuuteqarnermut pinaveersaartitsinarluni.

Kissaatigaarput KNI suliffeqarfiussoq kikkut tamarmik toqqissisimallutik nuannaarlutillu suliffigisinnaasaat, kikkullu tamarmik suliffiup avatangiisaanik peqqinnartumik tapersersuisut. Soorluttaaq pisisartutut uagutsinnut pisiniarnermi nuannersumik misigisoqassasoq.

Politikki suliffeqarfiuup tunngaviusumik kikkut tamarmik naligiimmik naleqartutut aammalu ataqqeqlati-giinnerut naleqartitaanit pilersitaavoq. Taakku naleqartitat ersarissuussapput suliffeqarfimmilu sulisunit ilisimaneqassallutik, taamaattumillu sulisut tamarmik malinninnissaminnik pisussaatitaapput.

Sulisoq pisisartumiit innimiilliorfigineqarsimappat politikki aamma atuuupoq. Taamatut pisoqarsinnaanerata pinaveersaartinneqarnissaa politikki iluaqutaassaaq, kiisalu sulisut pisisartuniit innimiilliorfigineqarnerminni nalorninatik qanoq pissuseqarnissaannik sakkussaqartinneqassallutik.

Politikki aamma erseqqissaataavoq pisuni naleqartitat tunngavigineqartut eqquutsinnejanganngippata suliffeqarfimmiiit isummeqqusisinnaaneq ajornanngitsoq pissusissamisoortuusorlu. Atorfik apeqqutaanani politikki isumaqatigiissutinut ilaavoq.

Naleqartitat tunngavigineqartut

Kikkut tamarmik KNI-mi sulisut naleqartutut ataqqineqartutullu pineqassapput. Nikanarsasutut pissusilersuutit kinguaassiutitigullu innimiilliornerit qanorluunniit ittut uagutsinnit akuersarne-qanngillat.

KNI-mi qanoq immitsinnut pissuseqarfiginerput ammafigissagipput oqaloqatigiissutigisinnasagippullu kissaatigaarput, taamalu ililluta tamatta killissavut sumiinersut ilisimanissaa qulakkiissavarput. Sulisoq sulisulluunniit arlaatigut kannguttaatsuliorfigineqarpata aqutsisut kissaatigaat inuit paasitinneqartussat sapinngisamik sukkanerpaamik ilisimatinneqassasut, taamalu ililluta pisoq mianerinnilluta suliarisinnaas-sallutigu.

Suaassutsinut tunngatillugu kannguttaatsuliornerit, nikanarsaanerit imaluunniit innimiilliornerit, toqqaan-nartumik, toqqaannangitsumik, ersarissumik imaluunniit toqqortertumik qanorluunniit iliuuserineqartut inatsisitigut imaluunniit tunngaviusumik naleqartitatsinni akerliuppata kikkut tamarmik naleqartutut ataq-qineqartutullu pinegarnissaannik akerliuppata akuersaanngilagut.

Piumasaqaatigaarpuit isummersuutit naleqartitallu uani politikkimi ersersinneqartut pissusilersuutinut/ peqatigeeriaatsimi ingerlateqqinnejarnissaat suliffeqarfimmi aammalu sumiiffinni tamani. Aamma assersuutigalugu suliffimmut atatillugu attaveqarnermut aaqqissuussani toqqaannangitsumik suliffimmut attuumassutilinnut atuupput.

Kannguttaatsuliortup pissusilersuutai apeqquaallutik atorfinititsinermut atatillugu kinguneqartinneqarsin-naapput, assersuutigalugu allamut inissinneqarnermik, mianersoqquneqarnermik peqqarniitsumillu pisoqartillugu peersinneqarnermik. Kannguttaatsuliornermut tunngatillugu salluliorluni nalunaarnerit aamma akuer-saareqarsinnaanngillat, atorfinitinsinneqarnermullu tunngatillugu aamma kinguneqartinneqarsinaallutik.

Kinguaassiutitigut innimiilliornerit nikanarsaanerillu suuppat?

Kinguaassiutitigut innimiilliorneq

Nunatsinni kinguaassiutitigut innimiilliorneq eqqartussallugu suli paquminartuuvoq, naligiisitaanermullu ajornartorsiutaalluni. Inuk kinguaassiutinut attuumassuteqartunik pissusilersuutinik piumassuserinngisaanik nalaataqartinneqaraangat, inuup pineqartup kanngunarsarnissaanik, nikanarsarnissaanik, assigiiingissineqarnissaanik imaluunniit nukillaarsarnissaanik sunniuteqartumik siunertaqartumilluunniit nikanarsaalluni tiingaffiginnittooqartarpoq.

Kinguaassiutitigut innimiilliornernik assersuutit

Kinguaassiutitigut innimiilliornerit iliuusaasinjaapput aammalu oqaasisusinnaallutik. Kinguaassiutitigut innimiilliorfigineqartutut misigiffiusut nikanarsagaasutit misigiffiusinnaasut makkuusinnaap put:

- Kuninneqarnerit kissaatiginngisamillu inuit allat susassarinngisaatigut attuualarneqarneq, assersuutigalugu uppatikkut, iviangikkut makisikkulluunniit, kisianni aamma assersuutigalugu niaqqukut, tuikkut, qitikkut talikkullu pissusissamisuunngitsumik attuualaarneqarneq. Pissusilersuut aamma uani pineqarpoq keerleraaneq, tassa nalikkaakkut uppatikkulluunniit attorneqarneq. Tamanna quiasaarnertut pineqaraluarpalluunniit kinguaassiutitigut innimiilliornertut isigineqassaaq.
- Kissaatiginngisamik atoqateqarnissamut kajumissaarinerit imaluunniit susassaqanngitsumiit kinguaassiutinut tunngatillugu apersuinerit.
- Kinguaassiutinut tunngatillugu imalinnik imaluunniit pineqartunik oqaluttuarnerit, quiassuaatit oqaaseqaatillu
- Assinik aalasulianilluunniit kinguaassiutinut tunngasunik imalinnik takutitsinerit
- Allallu

Nikanarsaasutut pissusilersornerit

Sioorasaarinertut, nikanarsaanertut imaluunniit iluaalliorqartitsiniartutut iliuutsit nikassaasutut siunertallit KNI-mi nikanarsaatitut isigaavut.

Nikassaasutut pissusilersorernut assersuutit

Nikassaasutut pissusilersuutit tamatigut pimmatiginninnertut paasineqartarpuit, tamatumunngalu ilisarnaataapput uteqqiattunik nuanniitsunik imaluunniit nikassaasutut pissusilersornerit imminut illersorfigiuminaatsut. Nikassaasutut pissusilersuutinut assersuutaasinnaapput makkua:

- suleqammik nakkarsaasunik oqalorujuussinerit
- illaatinnginninneq imaluunniit nikassaarpasilluni imaluunniit nikassaasunik oqaaseqarnerit,
- suleqat allat tusaatillugit isornartorsiorlugu
- suleqat pillugu ingutsinerit,
- ersisaarineq, siorasaarineq imaluunniit peqqarniitsumik oqalunneq, oqaatitsigut imaluunniit allakkatigut,
- suleqat nilliaffigalugu
- aqutsisuuffigisannut naleqqutinngitsumik suliakkiivallaarneq uteqqiattumik imaluunniit piaraaluni ajorniarluni taama ilorneq

Qanoq pissusilersornerlutit eqqumaffigiuk. Assersuutigalugu suleqatitit ilisarisimallugit isumaqarsinnaavutit, taakkulu kinguaassiutinut tunngatillu illaruaatinut, suaassutsinut imaluunniit atoqatigiinnermut tunngatillugu innimiilliorfigineqartutut misiginavianneq, kisiannili taakkua (illaruaatinik tusaasup) innimiilliorfigitittutut misigisimagunik, innimiilliornerutut nalilerneqarsinnaavoq.

Aaqqiagiinnginnerit qinngasaarinerillu ataasiakkaat illuatungeriinni ajortutut tiguneqanngippata taava nikanarsaasutut pissusilersornertut isigineqassanngillat.

Qanoq iliussavit?

Nikassaasutut pissusilersuutit KNI A/S-imi iliuuserineqattannginnissaat qulakkiissallugu tamatta akisussaaf-figaarpuit.

- Sulisutut nikassarneqaruit, pissusilersuut kissaatiginngisat ingerlaannartumik akuerinagu oqassaatit. Pingaaruteqarpoq naameernissaq, tassami pisoq nikanarsarneqartup allatut isigisinhaavaa nikanarsaasorlu isumaqarsinnaalluni pisoq akuerineqartoq.

Suleqatit/pisisartoq/suleqatigisartagaq ilinnut nikanarsaasoq killilissallugu toqqissimanngikkuit aqutsisun-nut imaluunniit sulisoqarnermut immikkoortortaqarfimmut toqqaannartumik ikiortissarsiorsinnaavutit. Aqutsisorisat nikanarsaasutut pissusilersuummut ilaasimappat qaffasinnerusumik aqutsisut attavigissavatit (assersuutigalugu aqutsisuit aqutsisuanut) imaluunniit sulisoqarnermut immikkoortortaqarfimmut. Pisoq aamma KNI A/S-p whistleblower-imik aaqqissuussaanut nalunaarutigisinhaavat.

Oqaloqatigiinnerni aqutsisut imaluunniit sulisoqarnermik immikkoortortaqarfik peqatigalugit illersuisumik ilagisarnissannut piginnaatitaaffeqarputit.

-Nikanarsaasutut iliuuseqartoq illiuppat, suleqativit iliuutsitit naameerpagit ataaqqissavat. Pissusilersuutit akuerineqanngitsut unitsissavatit, illit pissusilersuutit quiagigaluarukkilluunniit ajortumillu isumaqarnanngikkaluarlutit.

- **Suleqatitut** nikanarsaanermik pissusilersortoqarneranik ilisimannittuuguit pisup soqtiginnitsuu-saanginnissaa pingaaruteqarpooq. Suleqatit nikanarsarneqartoq paasigukku iliuuserineqartoq naaggaas-savat suleqatillu nikanarsarneqartoq tapersorsorlugu. Suleqatit tapersersuinissaat suliap ingerlanneqarnisaanut eqqugaasumullu pingaaruteqarluinnarpooq. Nikanarsaanermut pissusilersuutit nalunaarutigissallugit pisinnaatitaaffeqarputit, naak ilinnut nikanarsaasoqanngikkaluarpparduunniit. Pissutsinik taama ittunik nalunaarnikkut KNI-p suliffitsialaanissaanik qulakkeerinneqataasaatit.

- Suliffimmi avatangiiserissaarnissamik qulakkeerinnissallutit **aqutsisutut** akisussaaffeqarputit. KNI-p innimiilliornermut aammalu nikanarsaanermut pissusilersuutinut tunngatillugu saaffiginnissutit tamaasa ilungersunartutut tigusarpai. Aqutsisoq nikanarsaanermut pissusilersuutimut tunngatillugu nalunaarummik tigusaqarsimaguni erngerluni sulisoqarnermik immikkoortortaqarfik ilisimatissavaa, taakkua suliap pitsaasumik suliarineqarnissaanik akisussaasummata.

Nikanarsaaneq annikissimappat, atorfinititsinermilu kinguneqartinneqarsinnaanngippat, taamaallaallu upuarneqarnermik kinguneqarsinnaappat pineqartut sulisoqarnermik immikkortortaqarfimmiit oqaloqatigineqarnerisigut pineqartut akornanni aaqqiivigineqaannarsinnaavoq.

Sulisoqarnermik immikkoortortaqarfik suliamut tunngatillugu oqaaseqaasiussapput, nikanarsaasimasullu inuttut namminermut tunngatillugu paasissutissaanut ilanngunneqassalluni.

Suliap sakkortussusaa apeqquaalluni, atorfinittsinnejernermi kinguneritinneqarsinnaasut mianersoq-qusinernut, soraarsitsinermut imaluunnit peersitsinermut tunngappata sulisoqarnermik immikkoortortaqarfipu sulisunut inatsisitigut suliamut tunngatillugu pisariaqarpat qisuarialeqarsinnaapput.

Inuit naammagittaalliornikut imaluunniit tatiginassuseqarlutik misissuinernut ilaasut – nikanarsaasutut pissusilersortutut isineqartoq ilanngullugu - pillaatitut akiniarneqaqqusaanngillat suleqatinit imaluunniit aqutsisunit.

Sulisup nikanarsagaasup nammineq akisussaaffigaa politiinut pisoq nalunaarutigissallugu, KNI-p sulisuni sinnerlugit politiinut nalunaarutiginninnissani pisussaaffiginnigimmagu.

KNI A/S-imi innimiilliornerit nikanarsaanerillu pissusilersuutit qanoq ittuugaluarpataluunniit akuersaarneqannginnissaat KNI-mi aqutsisut akisussaaffigaat.

Attaveqarfissat

Arlaatigut nikanarsaanermik pissusilersorfigitissimaguit imaluunniit kinguaassiutinut tunngatillugu nikanarsagaasimaguit, qaqqugukkulluunniit sulisoqarnermik mmikkoortortaqarfik attavigisinnaavat mail-ikkut hr@kni.gl imaluunniit 86 23 61-mut sianerlutit, imaluunniit pisoq Whistleblower-imik aaqqissuussamut nalunaarutigalugu KNI-p nittartagaa aqqutigalugu.